

Norrdjurs kommune
Torvet 3
8500 Grenaa

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter Nord
Landskronagade 33
2100 København Ø

T 70 12 12 88
at@at.dk
www.at.dk

CVR 21481815

9. juli 2021

Afgørelse

Vi sender her den afgørelse, som vi oplyste om på vores tilsynsbesøg den 23. juni 2021 hos Norrdjurs kommune på arbejdsstedet Valmuevej 2, 8585 Glesborg. Vi talte med afdelingsleder Marlene Ditlevsen, aftaleholder Hanne Vinterberg og arbejdsmiljørepræsentant Trine Møller Sørensen.

Sag
20210028627/6
Ansvarlig:
Charlotte Bech
Andersen

I har nu haft mulighed for at komme med jeres bemærkninger til sagens oplysninger. Hvis I har sendt bemærkninger til os, er de indgået i vores vurdering af sagen, og de fremgår *i kursiv* af afsnittet nedenfor om sagens oplysninger.

CVR 29189986
P 1013323611

I har meddelt, at I har bragt forholdene i orden, men det ændrer ikke på, at vi på besøget konstaterede, at I overtrådte arbejdsmiljøreglerne.

Side 1/4

Vi har derfor på baggrund af de samlede oplysninger truffet følgende afgørelse:

Afgørelse uden handlepligt

Virksomheden har overtrådt arbejdsmiljølovgivningens regler om manuel håndtering af afdød borger i borgers eget hjem udføres fuldt forsvarligt.

I skal orientere alle arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter, der er berørt af afgørelsen.

I behøver ikke at foretage jer yderligere, fordi I allerede har bragt forholdene i orden.

Begrundelse for afgørelsen

Det er Arbejdstilsynets vurdering, at arbejdet med manuel håndtering af afdød borger i forbindelse med istandgørelse, ikke blev udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Arbejdet udsatte den skadelidte (SL) for skade på bevægeapparatet, idet SL fik en belastningsskade/hold i lænden med efterfølgende sygemelding.

Det begrundes med at:

- SL og kollega arbejdede i uhensigtsmæssige arbejdsstillinger med foroverbøjet ryg, da de bøjede sig ind over borgeren i sengen og

sidende/kravlende på knæ, idet sengen var lav og det ikke var muligt at indstille sengen i en passende arbejds højde.

- Der blev ikke anvendt egnede tekniske hjælpemidler til forflytningen.
- Det var den måde, de ansatte typisk forflyttede afdøde borgere på, når der ikke var egnede hjælpemidler tilstede i hjemmet.
- Der var ikke en procedure for, hvordan ansatte skulle forholde sig til istandgørelse af afdøde borgere, som ikke har egnede tekniske hjælpemidler i hjemmet.

Virksomheden har bragt forholdene i orden, men det ændrer ikke på, at I har overtrådt arbejdsmiljøreglerne.

Sagens oplysninger

Arbejdstilsynet har besøgt Hjemmeplejen på arbejdsstedet Valmuevej 2, 8585 Glesborg i forbindelse med undersøgelse af en ulykke sket den 20. marts 2021. Ulykken skete, da skadelidte (SL) skulle hjælpe med istandgørelse af en afdød borger og i den forbindelse fik en belastningsskade/hold i lænden med en efterfølgende sygemelding.

Af virksomhedens ulykkesanmeldelse (easynr. 11657464) fremgår følgende: SL gjorde klar til istandgørelse af afdød borger. Sengen var for lav.

SL oplyser yderligere om hændelsesforløbet, at SL sammen med en kollega i en nattevagt skulle istandgøre afdød borger. Borgeren var terminal og var blevet udskrevet fra sygehuset op til en weekend. Aftalen var, at pårørende ville varetage opgaven omkring personlig pleje og dette skulle derfor ikke varetages af ansatte. Borger dør i løbet af weekenden. SL og kollega bliver af pårørende spurgt, om de vil istandgøre afdøde, og SL og kollega varetager derfor denne opgave. Borger ligger i egen seng, som er lav, og der foretages, da borger har sekret i lungerne, en del vendinger fra side til side. Til dette anvendes lagner, håndklæder og et stykke spilerdug. SL og kollega arbejder med foroverbøjet ryg, når de bøjer sig ind over borger og arbejder siddende/kravlende på knæ, da sengen er lav. Dagen efter får SL smerter i ryggen/lænden og opsøger lægen, som konstaterer et lændehold.

Følgende blev oplyst af ledelse, arbejdsmiljørepræsentant og SL:

- Der var ikke hjælpemidler i form af en plejeseng til stede i hjemmet. *Der var bestilt plejeseng til levering den efterfølgende mandag, idet de pårørende skulle varetage plejen.* SL og kollega havde et stykke spilerdug i bilen.
- Det var sådan arbejdet med at istandgøre afdøde borgere, som ikke havde hjælpemidler i hjemmet sædvanligvis blev udført.
- Hjemmeplejen udfører ofte opgaven med at istandgøre afdøde borgere. Det oplyses eksempelvis, at der over en 3 måneders periode i sommeren 2020 var 56 terminale borgere. For nattevagten er arbejdet med terminale borgere endnu mere koncentreret, idet nattevagterne varetager opgaver i hele kommunen.

Ledelse oplyser, at der ikke findes en procedure for, hvordan arbejdet med at istandgøre afdøde borgere, som ikke modtager pleje fra hjemmeplejen eller ikke har hjælpemidler i hjemmet, skal udføres. *Der findes en procedure for at istandgøre afdøde borgere, hvor det bl.a. fremgår at seng skal justeres til passende arbejds højde.*

Ledelse, arbejdsmiljørepræsentant og SL oplyser desuden, at der i arbejdet med at istandgøre afdøde borgere findes en vigtig og prioriteret faglig opgave i at møde pårørende i deres sorg og krise. En del af dette møde har bestået i, som en afslutning på processen, at være behjælpelig med at istandgøre afdøde.

Virksomheden har den 23. juni 2021 meddelt, at den har bragt forholdene i orden, idet det er besluttet, at istandgørelse af døde er en opgave, der ikke længere skal løses af medarbejderne (men af bedemand). Dette er formidlet ud til samtlige medarbejdere i alle vagtlag mundtligt og skriftligt, ligesom beslutningen er formidlet i MED-organisationen på Områdeudvalgsmøde i sundhed og omsorg. Der er sendt brev til borgere, og visitationen er ligeledes orienteret.

Anvendte regler

- § 38, stk. 1 og § 77, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 674 af 25. maj 2020 af lov om arbejdsmiljø.
- § 3, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1992 om manuel håndtering.

Vejledning

I kan læse mere i Forflytning, løft og anden manuel håndtering af personer – At-vejledning D.3.3: <https://at.dk/regler/at-vejledninger/forflytning-loeft-anden-manuel-haandtering-personer-d-3-3/>

Desuden henvises til hjemmesiden www.forflyt.dk.

På adressen https://at.dk/reaktion_auh kan I læse mere om, hvorfor Arbejdstilsynet træffer denne afgørelse, når I allerede har bragt forholdene i orden. Her kan I også læse om konsekvenserne af afgørelsen.

Jeres overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen medfører bl.a., at I får en gul smiley på vores hjemmeside. I kan læse mere om smileyordningen på adressen <https://at.dk/smiley>.

I kan klage over afgørelsen

Hvis I ønsker at klage over påbuddet, skal I sende klagen til Arbejdstilsynet. Vi skal modtage klagen inden fire uger efter, at I har modtaget påbuddet. I behøver ikke at rette jer efter påbuddet, mens klagen bliver behandlet. Hvis vi fastholder påbuddet, sender vi klagen videre til Arbejdsmiljøklagenævnet, som vil behandle jeres klage.

Følg jeres sag digitalt

Få overblik over denne sag og eventuelle andre sager med Arbejdstilsynet på vores selvbetjeningsløsning [Arbejdsmiljø i din virksomhed](#).

Ring, hvis I har spørgsmål

I er velkomne til at ringe til Arbejdstilsynet på 70 12 12 88, hvis I har spørgsmål til afgørelsen.

Venlig hilsen

Charlotte Bech Andersen

